

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1936 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om upphävande av bestämmelsen om uppresning vid voteringar inom riksdagens kamrar.

Uti en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 7, av herr *Lindhagen* hemställes, »1) att i de reglementariska föreskrifterna för riksdagen uteslutes bestämmelsen, att omröstning skall börjas med uppstigning, och sålunda varje votering sker med tillitande endast av den elektriska apparaten; 2) att alla fyra siffrorna i omröstningstavlans tillkännagivande och således även de frånvarandes antal skola protokollföras».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Då öppen omröstning genom grundlagsändring år 1925 infördes i riksdagens kamrar anordnades den genom närmare bestämmelser i reglementariska föreskrifter för riksdagen sålunda, att med vissa undantag uppresningsförfarandet (först) skulle begagnas, men att, om talmannen var tveksam om omröstningens resultat eller begäran om rösträkning framställdes, uppslagsförfarandet skulle tillgripas. Denna sistnämnda röstningsmetod skulle omedelbart användas vid gemensamma voteringar samt då talmannen före omröstningens början så beslutade eller då vid den slutliga voteringen i ett ärende sist vid voteringspropositionens godkännande begäran om rösträkning med namnanteckning framställdes av minst en tiondel av kammarens ledamöter.

Sedermera uppdrog 1932 års riksdag åt fullmäktige i riksgäldskontoret att verkställa utredning rörande möjligheterna m. m. för införande av elektrisk omröstningsapparat i kamrarna. I konstitutionsutskottets till grund för beslutet liggande utlåtande, nr 29, i ämnet uttalades, att uppresningsförfarandet vore förenat med så stora fördelar, att det borde bibehållas, och omröstningsapparat sålunda endast begagnas, då rösträkning skulle äga rum. Genom ändringar år 1934 i reglementariska föreskrifter för riksdagen ersattes också det mera tidsödande uppslagsförfarandet men däremot icke uppresningsförfarandet med röstning medelst omröstningsapparat. I den till grund för beslutet liggande reservationen till konstitutionsutskottets utlåtande, nr 23, i ämnet framhölls, att man, genom att åtminstone tills vidare låta omröstning medelst omröstningsapparat endast ersätta omröstning medelst namnupprop, vunde fördelen, att omröstningsförfarandet även framdeles så nära som möjligt anknöte till förut gällande ordning.

Uppresningsmetoden har alltså avsiktligt, och icke såsom motionären antagit oöverlagt, bibehållits även efter införandet av elektrisk omröstnings-

apparat. Detta omröstningssätt föranleder ej heller någon egentlig tidsspilan; det motsvarar fullt ut sitt syftemål att i det övervägande antalet smärre frågor, där någon begäran om rösträkning i regel icke förekommer och icke heller kan anses vara påkallad, på ett bekvämt sätt träffa ett snabbt avgörande. Talmännen begagna sig därför icke heller i regel av möjligheten att besluta, att röstning medelst omröstningsapparat med förbigående av upprensingsförfarandet omedelbart skall begagnas. Någon mera utbredd önskan inom riksdagen att avskaffa upprensingsmetoden torde för övrigt ej heller förefinnas. Utskottet avstyrker därför bifall till förslaget härom och i följd därav även till vad i motionen i övrigt föreslagits.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 februari 1936.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Gustaf Adolf Björkman*, Oscar Gottfrid Karlsson*, Stendahl*, Källman, Carl Lindmark, Karl Bodin, John Björck, Karl August Johanson, Borg*, Persson i Trängen, Lindskog*, Fast*, Vougt*, Ewald Lindmark*, Nordström i Torsby*, Näslund och Nilsson i Karlstad*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr Reuterskiöld som, med instämmande av herr Källman, anfört:

»Upprensingsförfarandet bibehölls vid införandet av den elektriska vote-ringsapparaten huvudsakligast för att icke hindra godtagandet av förslaget om sådan apparats användande; något sakskäl för bibehållandet fanns däremot icke, då man knappast kan som sakskäl anse, att genom upprensningen skenet av öppen omröstning bättre bevarades. Då tiden ännu icke kan anses mogen för den dyrbara elektriska voteringsapparats avskaffande, har jag ansett ett bifall till motionen vara en ofrånkomlig konsekvens av apparats bibehållande, och därför inom utskottet yrkat, att förslag skulle framläggas i detta syfte till ändring av de Reglementariska föreskrifterna, men då ett sådant textförslag icke kan reservationsvis framföras till antagande i kamrarna, har jag saknat anledning utarbета ett sådant.»